

NYHETSBREV BRANDSKYDDSFÖRENINGEN/ ELEKTRISKA NÄMNDEN NR 1/2020

Ordföranden

I dessa tider av osäkerhet och krisstämning, som beror på den världsomspännande pandemin som orsakas av Coronavirus, får vi alla anledning att fundera över vad som är viktigast i samhället. Flera myndigheter har berättat att den civilförsvarsplanering som påbörjades för några år sedan har varit till stor hjälp när det gäller att samverka och bekämpa smittspridningen. Vi kan under en begränsad period ställa om samhället, med stora konsekvenser, med det övergripande målet att övervinna en krissituation. Bland alla problem och utmaningar ser vi också en stark vilja att hjälpa till och lägga mindre problem åt sidan.

En stor brand eller elolycka är också en krissituation för dem som drabbas. Därför är det viktigt att ha både strukturer som förebygger oönskade händelser och system som kan ta hand om konsekvenserna. Elektriska Nämnden är just en sådan struktur som verkar förebyggande, och det på ett kostnadseffektivt sätt.

När jag 2011 blev generaldirektör på Elsäkerhetsverket fick jag också axla rollen som ordförande i Elektriska Nämnden. Sedan dess har jag många gånger imponerats av den kompetens och det engagemang som finns inom ramen för Elektriska Nämnden. En styrka för verksamheten är att personer med olika perspektiv och kompetens samarbetar i styrelse och utskott. Det finns en stabilitet i den verksamhet som byggdes upp under första halvan av 1900-talet, samtidigt som utvecklingen fortsätter. Det som tidigare var ett eget kansli är nu integrerat som en verksamhet i Brandskyddsföreningen, vilket är bra för kontinuitet och stödfunktioner.

År 2011 var det gemensamma systemet EN2010 nytt, och det kom en hel del krav och förslag på förbättringar. Allt kunde inte genomföras, men jag upplever att systemet fungerar bättre och bättre. Nu är det snart dags för att ersätta EN2010 med ett modernare system, kanske med fler funktioner, och den processen har redan påbörjats.

Under de här åren har det gjorts satsningar på grundutbildning och vidareutbildning av besiktningsingenjörerna. Våra anställda har tillsammans med Tekniska Utskottet och Auktorisationsutskottet lagt ner ett stort jobb med att följa upp och underlätta för besiktningsingenjörerna att göra likartade och tydliga bedömningar av anläggningar. Anvisningar och checklistor utvecklas ständigt. Tydliga anvisningar för att förhindra jäv är viktiga för att upprätthålla förtroendet för EN-systemet.

Besiktningsingenjörerna och deras förening är också viktiga för att få en god koppling till verkligheten och de utmaningar som finns.

Ursprungligen så hade EN uteslutande kontakt med de enskilda besiktningsingenjörerna. Efter en utredning för några år sedan beslöt vi att ge även besiktningsföretagen en roll i EN2010. Det tror jag har varit positivt för generationsväxling och nyrekrytering av besiktningsingenjörer. Kombinationen av små företag och större företag gör att vi kan erbjuda kompetenta besiktningsingenjörer i hela landet, det ska vi värna om.

Försäkringsutskottet har också följt med i utvecklingen genom att diskutera och föreslå kravnivåer och objekttyper. Vi har sett att allt fler försäkringsgivare ansluter sig till EN, även utländska försäkringsbolag. Antalet aktiva objekt och antal besiktningar har stadigt ökat under det senaste decenniet, vilket är mycket bra. Det är min bestämda övertygelse att ett välfungerande frivilligt system är mycket mer kostnadseffektivt än ett obligatoriskt, offentligt system. Varje verksamhetsbrand innebär miljontals kostnader och enorma problem, varje allvarlig elolycka innebär flera miljoner i samhällskostnader. Det skulle vara intressant om någon kunde forska kring värdet av Elektriska Nämnden, kanske i jämförelse med andra länders förhållanden.

Det finns flera utvecklingsområden att ta sig an. Kanske kan vi efter flera års diskussion få med Brandlarm och sprinkler i ett nytt system.

Besiktning av privata bostäder kan bli ett nytt verksamhetsfält där Elektriska Nämndens oberoende roll kan bli värdefull.

Nu är det snart dags för mig att lämna stafettpinnen vidare till någon annan. Tack alla anställda, styrelse, utskottsledamöter och besiktningsingenjörer för alla möten och konstruktiva diskussioner under de senaste nio åren! Kanske möts vi något annat sammanhang, vem vet?

Elisabet Falemo, Ordförande

Brandskyddsföreningen

Vid 2019 års sista möte med EN's styrelse fastlades verksamhetsplanen för 2020. Några viktiga områden som vi kommer fokusera på under året från Brandskyddsföreningens sida är information om Elektriska Nämndens verksamhet, kvalitet och kompetens samt utveckling av objektregistret.

Alla vi som på ett eller annat sätt arbetar med Elektriska Nämnden förstår innebörden och nyttan med elrevisionsbesiktningar men det finns ett behov av att sprida kunskapen till fler i samhället. Förutsatt att situationen i samhället gällande covid-19 så tillåter kommer vi därför under 2020 genomföra en informationsturné.

Under 2019 har vi tillsammans med ett antal av de större försäkringsbolagen gjort en översyn av anmälda objekt och det arbetet kommer fortsätta under 2020. Vi har under 2019 genomfört en större rensning av inaktuella anläggningar men trots det har antalet besiktningspliktiga objekt i objektregistret ökat med 3%. Vi ser även en 10-procentig ökning av antalet genomförda revisionsbesiktningar 2019 jämfört med 2018 vilket är väldigt positivt, det betyder att 1400 fler elanläggningar besiktigats!

Som tidigare informerats har en revidering gjorts av ett antal anvisningar, jag vill påminna alla att uppdatera eventuella nedladdade eller utskrivna versioner.

Planeringen inför årets vidareutbildningen pågår för fullt och jag ser fram emot att träffas 24 september!

Bo Lundin, Affärsområdesansvarig

Ny ordförande i auktorisationsutskottet

På senaste styrelsemötet beslutade Elektriska nämndens styrelse att välja Ulrica Nordin, handläggare och utredare på Elsäkerhetsverket, till ny ordförande i auktorisationsutskottet. Så här beskriver Ulrica vem hon är och hur hon ser på uppdraget.

Jag arbetar sedan fyra år på Elsäkerhetsverkets huvudkontor i Kristinehamn med handläggning och utredning av bl a auktorisationsfrågor på avdelningen för Analys. Jag hanterar frågor som rör både svenska och utländska ansökningar om auktorisation, där min specialinriktning framförallt är de utländska bedömningarna. Deltar även i Rådet för reglerade yrken för Elsäkerhetsverkets räkning. Det är ett råd som samordnas av UHR, Universitet och högskolerådet, där alla myndigheter som har ett reglerat yrke finns representerade. Detta i syfte att kontinuerligt utbyta erfarenheter som rör ansökningar från andra EES-länder och Schweiz.

Det jag drivs av i mitt arbete är variationen av utredningar (inget ärende är det andra likt), kontakter med utländska myndigheter samt samarbetet med andra EES-länder.

Uppdraget som ordförande känns spännande och utmanande. Det ska bli intressant att få inblick i fler verksamheter som har med elsäkerhet att göra. Jag ser fram emot att öka min kunskap om de frågor som berör besiktningsingenjörer och tror att min kunskap om elinstallatörers auktorisationsfrågor kan bidra i denna roll.

Ulrica Nordin, ordförande i Auktorisationsutskottet

Termografering elanläggning

Brandskyddsföreningen ser över nuvarande Norm Termograför 1031:2 för revidering där en ny version av normen förväntas lanseras Q4 2020.

Syftet och målet med en revidering av normen är dels att kvalitetssäkra marknaden med fler certifierade termograförer och samtidigt öka kunskapen och förståelsen hos fastighetsägare och andra kravställare med fördelarna att termografera sin elanläggning i förebyggande syfte för att minska driftavbrott och elbrand.

Den främsta anledningen till att termografera sin elanläggning är att hitta onormala varmgångar i dess elektriska komponenter. Ett fel i en elektrisk anläggning börjar oftast med att temperaturen stiger. Med hjälp av termografi kan man finna felen i god tid och åtgärda dem innan driftstopp eller brand uppstår. En medelstor elanläggning innehåller tusentals kopplingspunkter som alla är en potentiell felkälla. Med termografi är det snabbt och enkelt att kontrollera elanläggningen.

När ström flyter genom en elektrisk ledare eller kopplingspunkt utvecklas värme. När strömstyrkan varierar eller strömmen slås av eller på, varierar också temperaturen. De olika komponenterna kommer växelvis att utvidgas och dras samman, vilket kan göra att anslutningar lossnar. Vibrationer, fukt, smuts, korrosion och rent mekaniskt slitage är exempel på andra faktorer som kan spela in.

Inte sällan kan man även finna fel i helt nya elanläggningar på grund av för dålig åtdragning. När felet väl börjat utvecklas kommer det inte att gå över av sig själv! Med tiden kommer felet i bästa fall att leda till enbart ett driftstopp och om det går illa till en ljusbåge, brand, eller explosion. Det viktigast är att felet hittas i god tid.

En fördjupad utbildning krävs för att få de nödvändiga kunskaper som krävs för att termografi en elanläggning såsom exempelvis kamerans uppbyggnad och prestanda samt de fysiska egenskaperna ett specifikt material besitter. Ett materials specifika egenskaper har stor betydelse för att slutligen kunna göra en korrekt bedömning av ett eventuellt elektriskt fel.

Vanliga fel som upptäcks vid termografering i en elanläggning är varmgång i anslutningar som beror exempelvis på glappkontakt i anslutningar och underdimensionerade kablar. Höga belastningar över tid, snedbelastning, och fel på apparater såsom säkringar, kontaktorer, reläer, motorer är andra faktorer som kan orsaka fel och varmgång.

Glappkontakt i en elanläggning som orsakar varmgång är idag den vanligaste orsaken till driftavbrott och elbrand.

Joakim Jonsson, Sakkunnig EL

Tekniska utskottet

EN-TU har nu fastställt och publicerat ett nytt faktablad (2/2019) med titeln "Brandskyddade ledningssystem". Regelverken ger olika riktlinjer om vad som gäller avseende brandhärdig kabel till nödbelysning inom en brandcell. EN-TU har därför tagit fram detta faktablad som redovisar Elektriska Nämndens ställningstagande. Det nya faktabladet finns på Elektriska Nämndens hemsida.

Förutom det traditionella arbetet med att besvara teknikfrågor m.m. arbetar EN-TU nu med att ta fram nya checklistor. De nya checklistorna avser besiktning av kyrkor, hotell och skolor.

Vidare håller programmet för höstens tekniska seminarium på att fastställas och föreläsare bokas. Som vanligt blir det inledningsvis allmän information från EN-TU, Elsäkerhetsverket och SEK Svensk Elstandard. Därutöver planeras föreläsningar om laddning av elfordon, potentialutjämning, DC-mättade jordfelsbrytare och produktinformation om skyddsapparater ur ett besiktningssperspektiv.

Reservera torsdagen den 24:e september för detta evenemang.

Elisabeth Falemo lämnar sitt uppdrag som ordförande i EN:s styrelse under våren. Från EN-TU vill vi rikta varma hälsningar och tacka Elisabeth för hennes arbete. Hon har varit mycket engagerad och bidraget stort i EN:s verksamhet och utveckling. Tack Elisabeth!!

EN-TU påminner om att tekniska frågeställningar till utskottet gärna får mailas in till: frank.johansson@famja.se. Nästkommande möte i EN-TU är den 28:e maj, 2020.

Beakta att det bara är några månader kvar till älgjakten.

Frank Johansson, Ordförande Tekniska utskottet